

Nr 586

Av herrar Sjöholm och Jönsson i Ingemarsgården, om *lättnader i beskattningen för personer med nedsatt skatteförmåga.*

(Lika lydande med motion nr 473 i Första kammaren)

Från folkpartiets sida har vid ett flertal tillfällen i motioner till riksdagen väckts frågan om ändring av gällande regler för beskattning av personer med nedsatt skatteförmåga, i synnerhet folkpensionärer. Syftet med de av oss framförda förslagen har för folkpensionärernas del varit att undanröja den synnerligen hårda »marginalskatt» som folkpensionärer med låga inkomster får vidkännas. Den sammanlagda verkan av skattebestämmelser och inkomstprövningsregler i fråga om de inkomstprövade folkpensionsförmånerna har nämligen medfört att en folkpensionär med en inkomst av något tusental kronor vid sidan av folkpensionen kunnat förlora större delen av en mindre inkomstökning, t. o. m. i vissa fall så gott som *hela* ökningen. Folkpensionärer med små extrainkomster har blivit den grupp i samhället som drabbats av den hårdaste »marginalskatten». »Samhället har illa lönat det naturliga intresse som många folkpensionärer har att tjäna en extra slant för att öka ut folkpensionen» anfördes i en motion från folkpartihåll till förra årets riksdag. Vi vill betona att detta fortfarande äger giltighet. Samhället får icke genom särskilt ogynnsamma beskattningsregler hämma folkpensionärernas vilja att göra en såväl ur individuell som ur samhällelig synpunkt nyttig, produktiv insats på arbetsmarknaden.

Inkomstprövningsreglerna beträffande de inkomstprövade folkpensionsförmånerna är ännu icke tillfredsställande. I en annan motion från folkpartiets sida till årets riksdag har ändringar av dessa regler föreslagits.

Förhöjt extra avdrag för nedsatt skatteförmåga

I proposition till förra årets riksdag föreslog finansministern bl. a. en höjning av maximibeloppet för det extra avdraget för nedsatt skatteförmåga från då gällande 3 000 kr. till 4 500 kr.

Från folkpartiets sida anfördes därvid motionsvis i anslutning till propositionen att den föreslagna höjningen av maximibeloppet för det extra avdraget var alltför knappt tilltagen. Vi förordade i stället en höjning till 5 000 kr.

Enligt vår mening bör en höjning av maximiavdraget nu ske. Den generella rätten till extra avdrag för folkpensionär, som har folkpensionsförmån såsom enda kontanta inkomst, har till syfte att möjliggöra att sådan folkpensionär blir befriad från inkomstskatt. Det framstår då som väsentligt att avdragets maximibelopp bestämmes så, att det tillsammans med ortsavdraget minst täcker ålderspensionen jämte utgående inkomstprövade folkpensionsförmåner. Ytterligare måste i detta sammanhang beaktas att bostadstilläggen i de större städerna på grund av där rådande höga bostadskostnader ofta utgår med särskilt höga belopp. För att undgå en kännbar marginalbeskattning för en mindre inkomst vid sidan om folkpensionsförmånerna bör det extra avdraget täcka en viss marginal utöver dessa förmåner. Det nuvarande maximibeloppet för extra avdrag på grund av nedsatt skatteförmåga, 4 500 kr., synes för folkpensionärer ge en alltför knapp marginal med hänsyn till storleken av utgående ålderspensioner och tillägg.

Det synes oss olämpligt att olika maximibelopp för det extra avdraget skall gälla för folkpensionärer och för andra kategorier med nedsatt skatteförmåga och vi föreslår därför att maximibeloppet höjes till 5 000 kr. såväl för folkpensionärer som för andra skattskyldiga med väsentligen nedsatt skatteförmåga.

Riksskattenämnden har utfärdat anvisningar till ledning för taxeringsmyndigheterna angående det extra avdraget för nedsatt skatteförmåga för folkpensionärer. Dessa anvisningar har bidragit till större enhetlighet vid taxeringen, men vissa tröskelproblem kvarstår alltjämt. Den höjning av det extra avdragets maximibelopp som vi föreslår för med sig att riksskattenämnden bör utarbeta nya anvisningar rörande avdraget.

Härvid framstår det som i hög grad önskvärt att avtrappningen göres mjukare än vad som nu sker. Vi vill särskilt betona det angelägna i att avtrappningsreglerna utformas med beaktande av den vid extrainkomst av viss storlek samtidigt inträdande reduktionen av det kommunala bostadstillägget och hustrutillägget, så att den sammanlagda marginalbeskattningen lindras i förhållande till nuläget.

Medicin- och läkarkostnader m. m. vid långvarig sjukdom

Enligt tillämpad praxis torde avdrag för kostnader i samband med långvarig sjukdom i avdragshänseende endast beaktas om den skattskyldiges inkomst blivit väsentligt nedsatt på grund av sjukdomen och icke överstiger visst belopp. Vi tänker här på de fall, som drabbats av en långvarig sjukdom, ehuru av sådan karaktär att en kontinuerlig medicinsk behandling kan upprätthålla arbetsförmågan. Vi tänker också på sådana sjuka — t. ex. diabetiker — som blott genom viss ofta särskilt kostnadskrävande diet är i stånd att arbeta. Sådana för vidmakthållande av arbetsförmågan oundvikliga merkostnader för läkarvård, medicinering, diet o. d. bör, i större utsträckning än vad som med rådande restriktiva praxis är fallet, beaktas vid beskatt-

ningen. Enligt vår mening synes avdrag för kostnader som varit betydande och ofrånkomliga för upprätthållande av arbetsförmågan böra medgivas inom ramen för det extra avdraget för nedsatt skatteförmåga.

Med hänvisning till det anförda hemställer vi,

att riksdagen för sin del måtte besluta

1. sådan ändring av bestämmelserna rörande extra avdrag för nedsatt skatteförmåga att ifrågavarande avdrags maximibelopp höjes till 5 000 kr. i stället för nu gällande belopp, 4 500 kr.,

2. bemyndiga Kungl. Maj:t att låta utfärda avtrappningsregler för det extra avdraget i syfte att undgå eljest uppkommande hög marginals katt vid avdragets övre gräns, samt

3. att extra avdrag skall kunna medgivas för större, för arbetsförmågans vidmakthållande ofrånkomliga, kostnader för läkarvård, medicin, särskild diet o. d. oavsett den skattskyldiges inkomst.

Stockholm den 27 januari 1965

Sten Sjöholm

Elias Jönsson

i Ingemarsgården